

Alan har HSP: - Hvorfor skal man sætte sig selv begrænsninger?

Tekst: Martin Hungeberg. Foto: Anita Graversen

Alan Schmidt er den mest vindende danske paracykelrytter gennem tiden. Han sidder i kørestol som følge af en sjælden spasticitet i benene, der har ramt otte i hans nærmeste familie. Endnu ved han ikke, om hans tre børn har arvet sygdommen, men det betyder alverden for ham at vise dem, at et liv med handicap ikke behøver at være kedeligt eller indholdsløst.

- Jeg tænker jo aldrig en skid over det, siger Alan Schmidt, når snakken falder på hans sygdom, der langsomt, men sikkert er i færd med at fratage ham følelsen i benene.

Han lider af HSP (Hereditær Spastisk Paraplegi), der er en arvelig, neurologisk sygdom, som for størstedelen rammer benene og udvikler sig i forskellige tempi. Selvom Alan Schmidt i sin barn- og ungdom intet mærkede til den spirende sygdom, er han ikke bitter over i dag at sidde i kørestol uden udsigt til bedring. Langt fra.

- Der er en vifte af muligheder i livet for alle. Også for mig. Hvis din vifte ikke er stor og bred nok, må du sørge for at tilføje blade. Det er så usandsynligt nemt at sige: Jeg ville egentlig gerne, men det kan nok ikke lade sig gøre. Hvorfor skal man sætte sig selv begrænsninger?

Aldrig set så stor en koncentration i én familie

I godt og vel 30 år mærkede Alan Schmidt intet til sygdommen og kastede sig over et væld af sportsgrene. Han havde sine forcer i løb, som han dyrkede med sin far i de helt unge år. Faren, der lider af den samme sygdom, endte dog i kørestol og gradvist begyndte Alan Schmidt også selv at mærke, at hans ben ikke fungerede optimalt.

- Jeg begyndte til taekwondo, der blev min helt store lidenskab i et par år som ung. Men mine ben svigtede til tider, de blev stive, og min balance var ikke god. Samtidig fortsatte jeg med at løbe, indtil mine ben simpelthen ikke kunne det mere.

Fordi HSP er så sjælden en sygdom, er forskningen og viden om den stærkt begrænset. Der findes ingen helbredende behandlinger og ingen måde at styre sygdommen på, selvom det anbefales, at man holder sig fysisk aktiv så længe som overhovedet muligt. Til trods for de sparsomme fremskridt var det netop en forsker, der endte med at blive uslagsgivende i forståelsen af, hvad man fejlede i familien. Forskeren havde aldrig set en så stor koncentration af sygdommen i én familie med hele otte tilfælde.

- Han skønnede, at der var 95 procents chance for, at jeg også led af sygdommen. Men det var på ingen måder sådan, at jeg blev slået ud af den diagnose. På sin vis var jeg nok forberedt på det, fordi jeg havde set andre i min familie lide under det og selv mærket tegnene. Jeg skiftede også erhverv fra vinduespudser til kontorarbejde, netop fordi jeg forventede, det ville komme, forklarer Alan Schmidt.

Solgte sin cykel til svensker

Cykelkarrieren tog sit udspring i Silkeborg for ti år siden, hvor Alan Schmidt begyndte i en motionistcykelklub på lige fod med andre ryttere, der godt nok for fleres vedkommende var grå i toppen,

men ikke havde et handicap som en solid ekstra udfordring, når der skulle trædes i pedalerne i og omkring det midtjyske søhøjland. Alan Schmidt havde på daværende tidspunkt stadig akkurat kræfter i benene til at køre på en almindelig cykel, men det kneb gevaldigt i konkurrence mod de ikke-handicappede.

- Lige da jeg var startet sagde én af de andre til mig, at jeg da cyklede hurtigt af en handicappet. Jeg blev mundlam og vidste ikke, hvordan jeg skulle tackle det, for jeg så ikke mig selv som handicappet. Men det resulterede i, at jeg undersøgte, om cykelsport fandtes i handicapidrætten. Det gjorde det, og jeg kom på landsholdet i 2005.

Det var begyndelsen på en imponerende række af resultater i cykelsporten, der for Alan Schmidt nåede et klimaks i 2011, hvor han høstede den samlede World Cup-sejr i sin klasse. Ved alle løb, han deltog i, var han blandt de absolutte favoritter. I første sæson kørte han fortsat på en almindelig racercykel, men skiftede så, fordi benene blev dårligere, til en tricykel, der er en cykel med et forhjul og to baghjul specialdesignet til ryttere med nogen funktion i benene som følge af forskellige typer af lammelser. Sejre ved internationale etapeløb og bronzemedalje ved VM er blandt andre højdepunkter og selvom det måske største mål om at blive paralympisk mester i 2012 i London kiksede på grund af en kavalkade af uheldige, tekniske omstændigheder, er den nu 48-årige Alan Schmidt tilfreds med sin karriere på hjul, der gør ham til den mest vindende handicap-cykelrytter i landet.

- Jeg er helt bestemt stolt over det. Mens jeg kørte, har jeg ikke spekuleret over det, men det er egentlig gået meget godt.

Efter de mange succesrige sæsoner solgte Alan Schmidt sin dyre tricykel efter De Paralympiske Lege i 2012. Det var tid til at hellige sig familien og kaste sig over nye projekter som selvstændig grafisk designer. Men tilfældighederne ville, at cyklen blev solgt til en svensk rytter, som kunne bruge midtjydens ekspertise.

- Der er meget, jeg kan give videre til andre ryttere i handicap-cykelsporten. Teknikken er markant anderledes på en tricykel, og ved man ikke, hvordan man skal skære et sving, har man ikke mange chancer i de store løb, for så ender man ude i rabatten.

Samarbejdet med køberen af cyklen, Richard Nilsson, har vist sig at være en gevinst for begge parter.

- Jeg har kontakt med ham et par gange om ugen, hvor jeg vejleder ham over Skype. Han har et stort potentiale, og for mig er det en fed måde stadig at være en del af sporten på. Selvom jeg ikke selv kører løb længere, har jeg ikke tænkt mig at slippe det helt, forklarer midtjyden.

Det lette etiske valg

Når Alan Schmidt proklamerer, at han aldrig bruger tid på at tænke over sygdommen, er det først og fremmest møntet på hans egen situation. Falder snakken på hans tre børn, ændrer det sig imidlertid.

- Da jeg fik mine to ældste børn, anede jeg intet om sygdommen HSP. Så der var det ikke med i mine overvejelser, at jeg kunne give en sygdom videre til dem, forklarer Alan Schmidt og fortsætter:

- En dag kom min ældste søn til mig og fortalte, at han overvejede at blive tjekket. Han er 26 og ved ikke, om han har HSP. Jeg sagde til ham, at det var op til ham selv at afgøre, men at han skulle være klar til at

tackle svaret. Ellers er det jo lidt noget lort. Alternativet er, at man nyder livet og ser, hvad der sker. Det endte med, at han ville vente.

Sagen var en anden ved hans yngste søn. Her var Alan Schmidt og hans kone fuldt ud bevidst om, at de kunne få et handicappet barn.

- Man kan godt få lavet en fostervandsprøve for at afklare, om barnet har HSP. Men så er det typisk med den indgangsvinkel, at man vil vurdere om fostret skal fjernes. Det ville vi selvfølgelig ikke, og lige nu er der ingen tegn på noget som helst, forklarer den tidligere cykelrytter.

Nye mål støbes af drømme

At have mål i livet er altafgørende for Alan Schmidt. Derfor sætter han sig mange. Ét af dem omhandler hans nyeste cykelinvestering; en håndcykel, der passer glimrende til ryttere med meget svag funktion i benene.

- Jeg er overbevist om, at selvom jeg er 48, vil jeg med den rette træning kunne køre mig i top 10 i verden på håndcykel. Økonomisk er der naturligvis udfordringer, men intet kan udelukkes. Finder jeg en papkasse med tusindkronesedler, så vil jeg konkurrere igen, fortæller Alan Schmidt.

Indtil videre er den omtalte papkasse ikke dukket op, og trænervejen er mindst ligeså spændende for midtjyden, der heller ikke har beskedne mål på den front:

- På sigt har jeg da et ønske om at blive landstræner. Jeg mener at have en masse at give videre til paralympisk cykling, og det er derfor, jeg er personlig træner for Richard Nilsson og er ved at tage en træneruddannelse. Målene følger med, det er en vigtig del af mig, og hvis jeg ikke havde været handicappet, havde jeg bare haft nogle lidt andre mål.

Sygdommen vil aldrig komme til at hæmme Alan Schmidt i hans mål og tanker for fremtiden. Han vil faktisk helst holde den på solid afstand:

- Jeg orker ikke at dykke ned i og studere sygdommen yderligere. Hvad får jeg ud af det? Ingen ved, om den udvikler sig eller går i stå. Det bekymrer jeg mig ærlig talt ikke om. Jeg vil hellere forholde mig til de muligheder, jeg har.

Det er det samme budskab, han har klare ambitioner om at give videre til sine børn, der endnu ikke har visheden om, de på et tidspunkt i deres liv selv får HSP.

- Det er vigtigt for mig, at jeg får tingene til at fungere for mine børns skyld, så jeg ikke sidder og synker ned og tænker, at mit liv er noget lort, fordi jeg sidder i kørestol og mine ben ikke fungerer. Hvis de selv skulle blive ramt af sygdommen en dag, skal de være bevidste om, at det er noget, man kan leve med og som ikke behøver at begrænse én eller resultere i et dårligt liv.

Billedtekst (til billede på håndcykel):

Selvom Alan Schmidt har travlt med at passe sit arbejde som grafisk designer, træner han fortsat tre-fire gange om ugen på værelset i privaten i Voel ved Silkeborg. Han har investeret i en håndcykel og udelukker ikke, at han en dag gør comeback i cykelsporten trods sin efterhånden fremskredne alder.

